

Regional Udviklingsredegørelse 2020

Regionsrådet vedtog den 26. maj 2020 en ny Regional Udviklingsstrategi (RUS) for Nordjylland for perioden 2020-2023. Strategien indeholder 15 effektmål fordelt på tre indsatsområder. Disse er udvalgt for mere konkret at kunne sige om strategien bevæger sig mod realisering af sine mål. Der vil i denne forbindelse blive udarbejdet en årlig regional udviklingsredegørelse til det politiske system. Redegørelsen giver dels en status på udviklingen i effektmålene, dels identificerer eventuelle nye udfordringer og behov i det nordjyske, som måtte dukke op over de næste tre år. Denne udviklingsredegørelse for 2020 er således den første i rækken af årlige udgivelser.

Udviklingsredegørelsen indeholder også en status på gennemførelsen af strategiens kerneinitiativer samt et bilag med status på andre initiativer. Regionen vil tage initiativ til, at så mange som muligt af de i strategien nævnte initiativer iværksættes inden for det regionale partnerskab, der står bag RUS. Nogle initiativer vil Regionen selv tage lead på, mens andre partnere vil tage lead på andre initiativer. Det er ikke på forhånd aftalt, hvem der har lead på hvilke initiativer, men dette vil blive aftalt løbende.

Indhold

De vigtigste konklusioner	2
Nordjylland i dag	5
Status på de 15 effektmål	7

De vigtigste konklusioner

NORDJYLLAND I DAG (mere på side 5)

De senere års aftagende indvandring har betydet, at den nordjyske befolkningstilvækst er den laveste i mange år – og det er selvom der for første gang i lang tid nu er overskud på den indenlandske flyttebalance. På uddannelsesområdet stiger andelen med en videregående uddannelse, og Nordjylland er den region, hvor flest har en STEM-uddannelse. I forhold til det grønne, har omsætningen af grønne varer og tjenester næsthøjest betydning i Nordjylland. Covid-19-krisens påvirkning på den nordjyske økonomi og arbejdsmarked er endnu ikke fuldt belyst. Men selvom beskæftigelsen faldt meget kraftigt i foråret, tyder det på, at krisen er forholdsvis kortvarig – specielt hvis man sammenligner med tidligere års finanskriser.

STATUS PÅ DE 15 EFFEKTMÅL (mere på side 7)

Et sammenhængende Nordjylland

Det går hurtigt med udbredelsen af bredbånd i Nordjylland – så hurtigt, at målene for både almindelig og ekstra hurtigt bredbånd forventes nået tidligere end forventet. På infrastrukturområdet imødeses stadig et langsigtet forlig om de statslige infrastrukturinvesteringer, der er afgørende for de nordjyske prioriteringer. Antallet af passagerer i den kollektive trafik steg i 2019, men selv hvis denne stigningstakt fastholdes er det ikke nok til, at målet indfries i 2025. I landdistrikterne bliver den befolkningsmæssige tilbagegang større, og det går den forkerte vej med at stoppe den negative udvikling.

Et kompetent Nordjylland

Flere nordjyder får en erhvervskompetencegivende uddannelse, men udviklingen går lidt for langsomt, hvis målet skal nås inden 2025. Hvad angår andelen, der vælger en erhvervsuddannelse, går det for første gang i mange år en anelse den forkerte vej, men samme tendens ses i andre regioner. Der ses på tilsvarende måde et fald i søgningen til gymnasierne. Det kan bl.a. skyldes, at der har været en stigning i tilgangen til den forberedende grunduddannelse (FGU), hvor eleverne først herefter starter på en ungdomsuddannelse. Til gengæld tager en større del af arbejdsstyrken en efter-/videreuddannelse, og fortsætter denne udvikling forventes målet at være indfriet tidligere end forventet. I det nordjyske erhvervsliv ses stadig et lidt for lavt niveau af investeringer i forskning og udvikling – en strukturel udfordring, der har været gennemgående i mange år.

Et attraktivt og bæredygtigt Nordjylland

Det går fremad med nedbringelsen af drivhusgasser i Nordjylland – dog langtfra hurtigt nok til, at indfri 2025-målet. Hvad angår forbruget af vedvarende energi, ses der i seneste måling et meget lille fald, der ud fra nyere nationale opgørelser dog ser ud til at være en enlig svale. Derimod går det langt hurtigere end forventet med Regionens egen indsats overfor grundvand, mens stigningen i nordjydernes deltagelse i kulturaktiviteter betyder, at målet forventes indfriet før tid. Endelig er planerne om omstilling til fossilfri kørsel med de regionale busser så langt fremme, at også dette mål forventes at være nået inden 2025.

Et sammenhængende Nordjylland

Etablering af en 3. Limfjordsforbindelse som statsligt finansieret vestlig forbindelse over Egholm
Opdatering af VVM for 3. Limfjordsforbindelse over Egholm afsluttes primo februar 2021. Derefter afholder Vejdirektoratet 8 ugers høring. Den opdaterede VVM anvendes som afsæt for presset for at få 3. Limfjordsforbindelse over Egholm med i en statslig infrastrukturaftale med anlægslov og finansiering. Region Nordjylland er en del af den nordjyske interessevaretagelse koordineret af BRN og Region Nordjylland varetager komiteen 3. Limfjordsforbindelse.nu med erhvervsliv, fagbevægelse mv.

Styrkelse af det nordjyske jernbanenet

Regional varetagelse af jernbanedriften i Nordjylland er en succes med både høje passagertal, høj kundetilfredshed og regularitet. Aftale om videreførelse af regional togdrift på nordjyske hænder forventes på plads i starten af 2021. Samtidig er der i Kontaktudvalget truffet beslutning om at arbejde for en regional overtagelse af al togtrafik i Vendsyssel frem til 2030, hvor elektrificering af jernbanen i Vendsyssel kan komme på tale. Forhandling herom forventes også afsluttet i starten af 2021. Samtidig er der dialog med Transportministeriet om yderligere områder inden for togdriften, hvor en øget regional varetagelse kan være interessant fx udvidelse af regional togdrift til Hobro, når det bliver teknisk muligt og vurdering af større lokal indflydelse på driften af stationer.

Forbedring af vejforbindelsen Hanstholm-Skive-Herning (rute 26/34)

Transportministeren åbnede 2. oktober 2020 omfartsvejen om Haderup på rute 34, og Komiteen for udvidelse af rute 26-34 arbejder for udbygning af hele rute 26 og 34. Komiteen er i dialog med landspolitikerne op mod en statslig infrastrukturaftale. Kommunalbestyrelserne i Thisted, Morsø, Skive og Herning er formandskab for komiteen. Derudover sidder regionsrådsformændene fra Region Nordjylland og Region Midtjylland med i komiteen sammen med erhvervslivet i de 4 kommuner.

Et kompetent Nordjylland

Teknologipagt

Den Nordjyske Teknologipagts styrke er et bredt og forpligtende partnerskab mellem bl.a. Regionen, ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser. De første udviklingsprojekter fra 2019 er godt i gang. Her arbejdes bl.a. med kvindelige rollemodeller og med "computational thinking", hvor der udvikles digitale og teknologiske workshops målrettet folkeskole- og erhvervsskoleelever. Under navnet STEM i Nord er der skabt et unikt regionalt netværk af folk, der beskæftiger sig med vidt forskellige områder af STEM. Her samles og formidles viden om STEM-aktiviteter.

I 2020 var målet for Regionsrådets aflyste Uddannelseskonference at tænke STEM bredere ind i uddannelser og virksomheder. Den åbne og den lukkede ansøgningsrunde 2020 blev behandlet politisk i december og der blev bevilget støtte til 5 projekter; FREMKOM 4 – analyse af fremtidens kompetencer med særligt fokus på STEM, Strømby – virtuel digital aktivitet, hvor børn er i digital

interaktion mhp. bygning og udvikling af en by; Foranalyse for Bæredygtighedsakademiet – undersøgelse af behov for en platform til deling af undervisningsmaterialer. LAB-stem projekt; udvikle underviserkompetencer og -materialer til mere problemorienterede og undersøgende pædagogiske tilgange – til alle typer ungdomsuddannelser samt folkeskoler. Og endeligt Book en ekspert til gymnasiet; hvor STEM-rollemodeller fra virksomheder skal i kontakt og dialog med gymnasieelever.

Styrkelse af uddannelsesmuligheder og kompetenceudvikling i alle dele af Nordjylland

Et mål om attraktive uddannelser fordelt bredt i regionen er grundstenen for de igangsatte udviklingsaktiviteter- og projekter på uddannelsesområdet. Der er fokus på at skabe tværinstituti- onel og bred regional udvikling samt på aktiviteter, der styrker at flere unge vælger lokale ud- dannelses tilbud. Konkret er muligheden for HTX i Hobro nu en realitet. Flere udviklingsprojekter arbejder for at få flere til at tage en erhvervsuddannelse og Nordjylland ligger god. De sidste to år er optaget på erhvervsskolerne direkte fra grundskolen steget og ligger på 25% i 2020. Der er fokus på at bruge de stedbundne kvaliteter og styrker til at udvikle nye uddannelser og skabe en synlig profil, bl.a. Maritim Student på Frederikshavn Gymnasium. På FVU- og OBU-området er der stor efterspørgsel fra virksomhederne i forhold til kompetenceudvikling af medarbejderne, og den nye FVU-digital er taget godt imod.

Et attraktivt og bæredygtigt Nordjylland

Strategisk energiplanlægning i Nordjylland (SEP NORD) – nu "Grøn Energi Nordjylland"

Fremtidens energisystem skal gøres til virkelighed i Nordjylland. I løbet af perioden 2019-2021 skal der udvikles mål, visioner og pejlemærker for Nordjyllands omstilling til vedvarende energi, gennem udarbejdelse af en samlet strategisk energiplan. Politikere fra de 11 nordjyske kommuner og Regionen mødtes den 5. marts 2020 til en konference for at debattere visioner, mål og en samlet plan for at Nordjylland hurtigst muligt kan omstille sig 100 pct. til vedvarende energi. Resultatet fra konferencen blev et fælles aftaledokument hvori det anbefales, at der skal sættes turbo på omstillingen mod det integrerede energi- og transportsystem med det mål, at Nordjyl- land er selvforsynende med vedvarende energi i 2040. Aftaledokumentet for et Nordjylland som skal være selvforsynende med vedvarende energi i 2040, er nu politisk godkendt i alle kommu- nalbestyrelser og i Regionsrådet.

Cirkulær økonomi

I forhold til Cirkulær økonomi arbejdes der på at skabe bæredygtighed på flere fronter. For at imødekomme udfordringerne med større forurening og en natur og miljø under pres, er der fokus på at minimere energi og ressourceforbruget. Det sker bl.a. gennem det Grønne Nordjylland (SEP Nord) med fokus på vedvarende energioptimering samt fokus på forbedret affaldshåndtering og ressourceudnyttelse i Region Nordjylland og bæredygtig transport med fremme af anvendelsen af elbiler. Fokus på den grønne omstilling understøttes af indsats for grønne indkøb og en indsats for biodiversitet med henblik på forbedret natur og trivsel for regionens borgere. Alt sammen med henblik på at imødekomme de opsatte effektmål om bl.a. udledning af drivhusgasser og energi- forbrug og med afsæt i at understøtte FN´s Verdensmål.

En status for strategiens øvrige initiativer findes i det medfølgende bilag.

Nordjylland i dag

Der bor i dag lige knap 590.000 personer i Nordjylland, og de 11 nordjyske kommuner dækker tilsammen et areal på 7.886 km². Landets befolkningsmæssigt mindste region er sammensat af forskellige egne med hver deres unikke identitet og særkender. Fra Thisted i vest til Læsø i øst er der ca. 140 km og fra Hobro i syd til Skagen i nord ca. 130 km.

Demografisk udvikling:

Aftagende befolkningsvækst

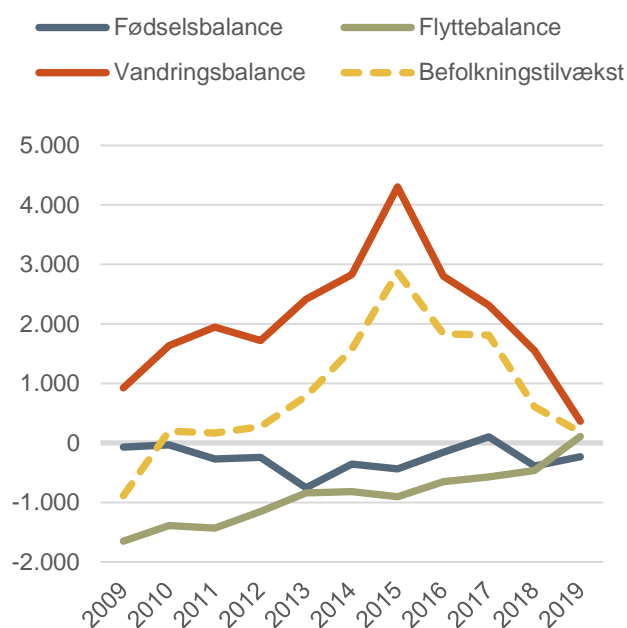
Selvom indbyggertallet har været stigende de seneste år, er væksten stadig mere aftagende, og antallet af nordjyder steg kun med 181 fra 2019 til 2020. Det skyldes, at indvandringen – der hidtil har trukket befolkningstilvæksten – falder markant, mens udvandringen stiger. Til gengæld har Nordjylland for første gang i mange år overskud på den indenlandske flyttebalance. Samtidig bliver andelen af ældre i befolkningen stadig større, og gennemsnitsnordjyden er i dag 43 år mod 41 år for 10 år siden.

Fødselsbalance: Antal levendefødte minus antal døde.

Flyttebalance: Tilflyttede fra andre danske regioner minus fraflyttede.

Vandringsbalance: Indvandrede fra udlandet fratrukket udvandrede.

Udvikling i den nordjyske befolkning, 2009-2019

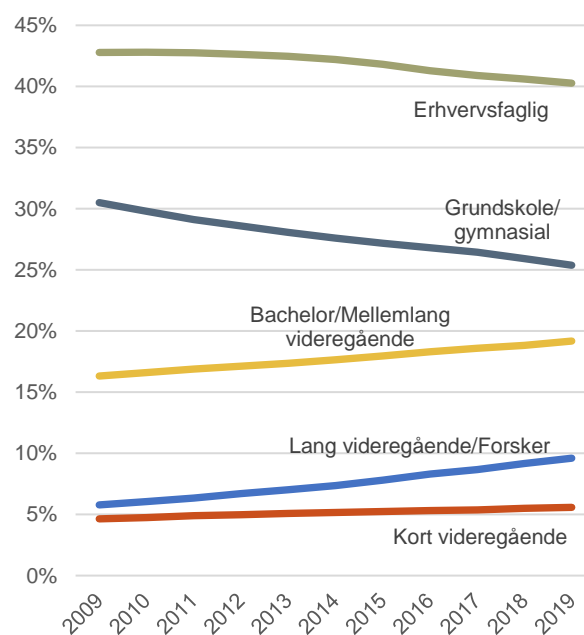
Kilde: Danmarks Statistik - statistikbanken.dk/BEV107

Uddannelse og kompetence:

Flest med STEM i Nordjylland

I Nordjylland er der – i lighed med resten af landet – sket en markant forskydning i befolkningens uddannelsesniveau. Hvor godt 30 pct. af nordjyderne havde en grundskole eller gymnasial uddannelse som den højst fuldførte i 2009, er tallet nu 25 pct. og på niveau med landsgennemsnittet. Omvendt har langt flere en videregående uddannelse, og andelen med en lang videregående uddannelse er næsten fordoblet. Samtidig er Nordjylland den region i landet, hvor flest – hver fjerde – har en STEM-uddannelse. Det er dog stadig en udfordring, at andelen med en erhvervsfaglig uddannelse falder. Omvendt er Nordjylland, trods et lille fald i 2020, stadig den region, hvor klart flest unge vælger en erhvervsuddannelse.

Nordjydernes højst fuldførte uddannelse, 2009-2019

Note: Befolkningen 25-64 år

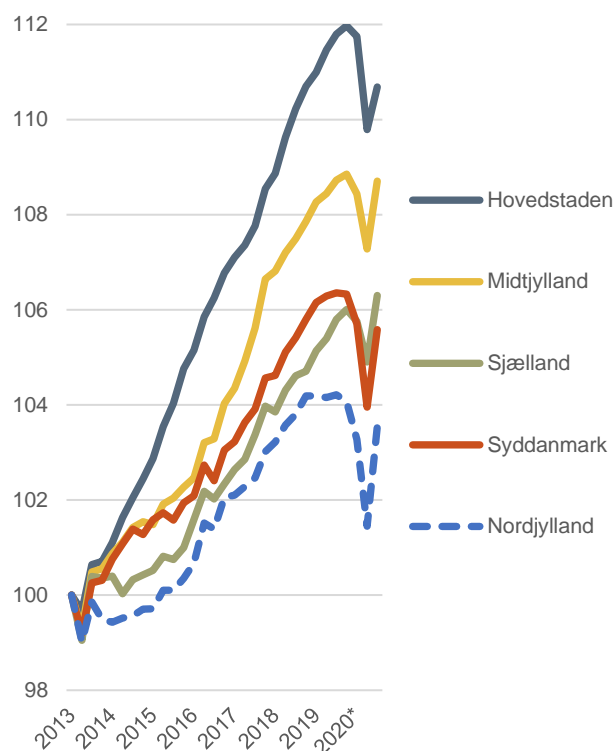
Kilde: Danmarks Statistik - statistikbanken.dk/ HFUDD11

Kvalificeret arbejdskraft:

Træg jobvækst på den lange bane

Covid-19-krisens påvirkning på beskæftigelsen ses tydeligt, når vi ser på de seneste regionalt tilgængelige tal, der går til og med tredje kvartal i år. Krisen ramte bredt med nedlukninger over hele landet. Men de foreløbige tal for 2020 tyder på, at alle regioner har indhentet en meget stor del af det tabte. Dog med Hovedstaden lidt efter resten af landet grundet en meget høj jobvækst op til krisen, og ikke mindst den store betydning af private serviceerhverv, der har været ekstra hårdt ramt af krisen. På den lidt længere bane er det tydeligt, at den næsten uafbrudte beskæftigelsesfremgang i landet frem til nedlukningen i marts 2020 har været mindre iøjefaldende i Nordjylland. Mens væksten inden for fx byggeri og industri har fulgt med resten af landet, skyldes den trægere nordjyske udvikling primært en langsommere beskæftigelsesfremgang i de private serviceerhverv set under ét.

Sæsonkorrigeret og indekseret udvikling i lønmodtagerbeskæftigelsen, 1. kv. 2013 (=100) til 3. kv. 2020

*De ekstraordinære arbejdsmarkedsforhold betyder, at opgørelsen i perioden med de omfattende nedlukninger i foråret er behæftet med usikkerhed.
Kilde: Danmarks Statistik - statistikbanken.dk/LBESK30

Klima og miljø:

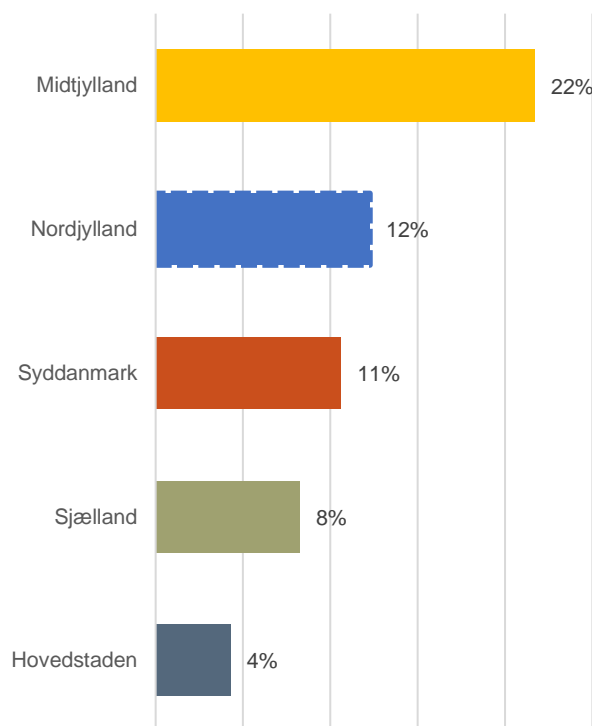
En pæn del af økonomien er grøn

Midtjylland er klart førende i forhold til virksomhedernes omsætning inden for grønne varer og tjenester. Men Nordjylland ligger pænt placeret som nummer to – her udgøres 12 pct. af økonomien af grønne varer og tjenester. Syddanmark og Sjælland er placeret umiddelbart efter, og Hovedstaden sidst. Ser vi i stedet på beskæftigelsen, relaterer 3 pct. af de nordjyske job sig til grønne varer og tjenester – lidt mere end på landsplan.

Grønne varer og tjenester er såvel produkter som direkte har et miljø- eller ressourceformål (fx rensning af spildevand samt produktion af vindmøller) som produkter der er renene og/eller ressourcebesparende, sådan at de forurener/forbruger mindre end andre produkter med samme hovedformål. Eksempler kan være frysebokse i bedste energiklasse samt produktion af lavenergihuse.

(Erhvervsstyrelsen)

Omsætning af grønne varer og tjenester i pct. af BNP, 2018

Kilde: Erhvervsstyrelsen - regionalt.statistikbank.dk/ERSTS502

Status på de 15 effektmål

Forklaring:

- ✓ : Det går i den rigtige retning, og målet forventes nået i 2025 eller før.
- ⌚ : Det går i den rigtige retning, men målet forventes først nået efter 2025.
- ✗ : Det går i den forkerte retning.

ET SAMMENHÆNGENDE NORDJYLLAND			
Effektmål	Status		
I 2025 har minimum 95% af alle nordjyder adgang til min. 1 Gbit forbindelser og alle adgang til min. 100/30 Mbit download/upload.	2019: 75% (1 Gb) 92% (100/30)	2020: 83% (1 Gb) 96% (100/30)	✓
I 2025 er finansiering af 3. Limfjordsforbindelse sikret, og etableringen godt i gang.	Linjeføringen over Egholm er politisk fastlagt og opdatering af VVM for Egholmforbindelsen færdiggøres i februar 2021.		⌚
De tre nordjyske trafikakser, Hanstholm-Skive-Herning (rute 26-34), Thisted-Aalborg og Fjerritslev-Hobro udbygges.	Forundersøgelse af Hanstholm-Skiver-Herning (rute 26-34) er færdiggjort i 2012. Haderup omfartsvej på rute 34 er åbnet i oktober 2020.		⌚
I 2025 benytter mindst 8 pct. flere passagerer den kollektive trafik sammenlignet med 2018.	2018: 26,9 mio. ¹	2019: 27,1 mio. ²	⌚
I 2025 er befolkningstilbagegangen i landdistrikterne ophørt.	2018: Tilbagegang på 1.247	2019: Tilbagegang på 1.458	✗

¹ Tallet er siden revideret hos NT og er derfor lavere end det oprindelige udgangspunkt i RUS – se nedenstående note.

² Ny og mere præcis opgørelsesmetode fra NT baseret på bl.a. registrerede rejsekortdata er anvendt til beregning af påstigertallet for bustrafik. Den nye metode har medført et markant lavere påstigertal, hvilket ses tilsvarende hos andre trafikelskaber. For sammenlignelighedens skyld er tidligere opgjorte påstigertal for bustrafik i 2018 blevet justeret efter samme beregningsmetode.

ET KOMPETENT NORDJYLLAND

Effektmål	Status		
I 2025 har mindst 85 pct. i arbejdsstyrken en erhvervskompetencegivende uddannelse.	2017: 76,6 pct.	2018: 77,0 pct. ³	
I 2025 vælger mindst 33 pct. en erhvervsuddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse.	2019: 25,7 pct.	2020: 25,3 pct.	
I 2025 udgør kursister i formaliseret efter- /videreuddannelse mindst 55 pct. af arbejdsstyrken.	2017: 45,5 pct.	2018: 47,6 pct.	
I 2025 starter mindst 20 pct. flere på en videregående STEM-uddannelse i Nordjylland sammenlignet med 2018.	I 2018, der er udgangspunkt, startede 3.600 personer på en videregående STEM-uddannelse, sv.t. 34 pct. af alle videregående uddannelser. <i>Der foreligger pt. ikke opfølgende målinger.</i>		
I 2025 er investeringerne i forskning og udvikling steget til mindst 2 pct. af BNP	2016: 1,7 pct.	2017: 1,6 pct. ⁴	

³ Der foreligger ikke nyere data siden vedtagelsen af RUS. Derfor er det seneste dataår det samme som udgangspunktet for beregning af målsætningen i RUS. Tallet er i øvrigt siden revideret hos Danmarks Statistik og afviger derfor en anelse fra det oprindelige.

⁴ Der foreligger ikke nyere data siden vedtagelsen af RUS. Derfor er det seneste dataår det samme som udgangspunktet for beregning af målsætningen i RUS. Danmarks Statistik har udvidet og præciseret definitionen af forskning og udvikling fra og med 2017. Præciseringen følger de internationale anbefalinger. Disse ændringer betyder, at udviklingen fra 2016 til 2017 skal tolkes med forsigtighed.

ET ATTRAKTIVT OG BÆREDYGTIGT NORDJYLLAND

Effektmål	Status		
<p>a) I 2025 er udledningen af drivhusgasser reduceret med mindst 50 pct. ift. niveauet i 1990, svarende til en reduktion på 5,5 mio. ton CO₂-ækvivalenter.</p> <p>b) I 2030 er udledningen af drivhusgasser reduceret med mindst 70 pct. ift. niveauet i 1990, svarende til en reduktion på 7,7 mio. ton CO₂-ækvivalenter.</p>	2017: Udledning reduceret med 27 pct. (sv.t. 2,96 mio. ton)	2018: Udledning reduceret med 27,4 pct. ⁵ (sv.t. 3 mio. ton)	
I 2025 kommer mindst 45 pct. af energiforbruget fra vedvarende energikilder.	2017: 32,9 pct.	2018: 32,5 pct. ⁶	
På de resterende 400 lokaliteter med indsats overfor grundvand, vil der være udført en forureningsundersøgelse inden 2025.	2019: 1.100 lokali- teter under- søgt, dvs. 400 resterer	2020: 1.200 lokali- teter under- søgt, dvs. 300 resterer	
I 2025 deltager mindst 89 pct. af nordjyderne i mindst tre kulturaktiviteter.	2018: 81 pct.	2019: 83 pct.	
I 2025 er mindst 95 pct. af kørslen med de regionale busser fossilfri.	2019: 12 pct.	2022: 60-70 pct. ⁷	

SAMLET FOR ALLE EFFEKTMÅL

 5 i alt	 5 i alt	 4 i alt
--	--	--

⁵ Der foreligger ikke nyere data siden vedtagelsen af RUS. Derfor er det seneste dataår det samme som udgangspunktet for beregning af målsætningen i RUS.

⁶ Den lille nedgang fra 2017 til 2018 sås også i tallet for hele landet. Der foreligger ikke nyere regionale data siden vedtagelsen af RUS. Derfor er det seneste dataår det samme som udgangspunktet for beregning af målsætningen i RUS. Tallet er i øvrigt siden revideret og afviger derfor en anelse fra det oprindelige. I de nationale opgørelser for 2019 er andelen af vedvarende energi steget kraftigt fra 2018, og det tyder derfor også på, at det vil være tilfældet i Nordjylland, når de regionale tal for 2019 foreligger.

⁷ Ultimo 2020 gennemfører Region Nordjylland et stort udbud med 65 busser der vil blive omstillet til fossilfri drivmiddel. Det vil medføre at den samlede fossilfri kørsel vil være mellem 60 og 70 pct. når busserne er på gaden primo 2022.

STATUS PÅ GENNEMFØRELSEN AF STRATEGIENS ØVRIGE INITIATIVER**Et sammenhængende Nordjylland**

Nr.	Initiativ	Beskrivelse
1	Forbedring af vejforbindelsen Thisted-Aalborg og af Aggersundbroen.	Vejdirektoratet har gennemført trafiksikkerhedsforanstaltninger og hastighedsopgradering mellem Fjerritslev og Østerild.
2	Udbygge sammenhængskraften og mobilitet via god digital infrastruktur – fast og trådløst.	RN har gennemført en analyse af aldersfordelingen på adresser uden adgang til 100/30 Mbit og 1/1 Gbit forbindelser. Analysen viser, at det i lige så høj grad drejer sig om børnefamilier som personer i pensionsalderen, der ikke har adgang til de høje hastigheder. Analysen er bl.a. refereret i flere af Energistyrelsens publikationer vedr. udviklingen i "restgruppen".
3	Støtte op om udvikling af de nordjyske erhvervshavne og Aalborg Lufthavn.	I december 2020 indviede BaneDanmark jernbaneforbindelsen til Aalborg Lufthavn. EU forventes at optage vej- og banestrækninger til Fr-havn og Hirtshals på EU's kort over prioriterede korridorer (TEN-T) i 2021.
4	Støtte op om Jyllandskorridoren, herunder etableringen af en Hærvejsmotorvej samt støtte op om en fast Kattegatforbindelse.	Vejdirektoratet har gennemført VVM-analyse af Ny Midtjysk Motorvej fra Give til Haderslev og forundersøgelse på Give-Viborg-Hobro. Forundersøgelse af en fast Kattegatforbindelse er i gang hos Vejdirektoratet, Sund & Bælt og Transportministeriet. Den afsluttes 2021.
5	Styrke den kollektive trafiksrutenet til gavn for pendling og sammenbinding af regionen.	RN har i samarbejde med NT og Jammerbugt, Thisted, Morsø og Vesthimmerlands kommune igangsat pilotprojektet Hovednet Vest. Formålet er at styrke de større ruter i det vestlige Nordjylland. Projektet løber 2019-22 og evalueres undervejs i samarbejde med AAU.
6	Arbejde på at minimere transportens miljø- og klimabelastning.	I 2020 startede en treårig testperiode med tre brintbusser i Nordjylland; to på RN's regionale ruter og en bybus hos Aalborg Kommune. Det er de første i Danmark. Udover 16 nye CO2-neutrale biogasbusser, som NT indsatte i 2020, har NT godkendt et udbud af 65 nye CO2-neutrale regionalbusser, som indsættes i 2021. RN har indgået klimaaftale for kollektiv trafik med regeringen, hvori begge forpligter sig til grøn omstilling af mobiliteten i Nordjylland.
7	Anvendelse af intelligente transportløsninger (ITS) og Smart Region løsninger.	RN, NT og en række nordjyske kommuner har indgået et strategisk samarbejde med samkørselstjenesten NaboGo.
8	Styrke de samlede kompetencer til at udvikle og imple-	I flere projekter under RN's Innovationspulje er der støttet udvikling af digitale sundhedsløsninger, fx videokonsultationer. Digital sundhed er en central

	mentere digitale sundheds-løsninger, som understøtter sammenhængende forløb.	fokusering for det Sundhedsvidenskabelige Fakultet på AAU.
9	Arbejde for gennemførelse af nordjysk masterplan for bæredygtig mobilitet sammen med kommuner og andre interessenter.	Planen har været strategisk afsæt for bl.a. samkørsel i samarbejde med NT og kommunerne langs jernbanen, og en fælles ansøgning til en statslig cykelpulje omkring en satsning ved lokalbanerne. RN er tovholder på planen og kommunerne, NT, Erhverv Norddanmark og Vejdirektoratet deltager i styregruppen.

Et kompetent Nordjylland

Nr.	Initiativ	Beskrivelse
1	<p>Undervisning i innovation og iværksætteri skal styrkes fra folkeskolen til de videregående uddannelser. Medvirke til fokus på både entreprenørskab (flere starter egen virksomhed) og intraprenørskaber (flere medarbejdere skaber innovation i eksisterende virksomheder).</p>	<p>Grundet Covid-19 blev RN's innovations-konkurrence, Nordjyske Nyskabere, aflyst i 2020, men i stedet afvikles en mindre pitch-konkurrence, for de skoler og elever der er glade for konkurrence-elementet. Derudover giver forløbet "All Innovation" skolerne mulighed for at få undervisning og inspiration i øjenhøjde ud til de unge.</p>
2	<p>Medvirke til opkvalificering og omskoling, herunder af ufaglærte til faglærte i kortere og målrettede forløb på områder med udsigt til stor mangel på arbejdskraft.</p>	<p>RN deltager i koordineringsgruppen under RAR i Nordjylland, hvor der tages strategiske beslutninger og drøftes tiltag ift. VEU-indsatser og sikring af faglig mobilitet i arbejdsstyrken i Nordjylland. Arbejdsmarkedskontor Midt-Nord har i samarbejde med beskæftigelseskontoret besluttet nye strategiske mål, som retter sig ift. denne indsats; at flere ledige skal opkvalificeres, samt at flere flygtninge og handicappede skal være selvforsørgende. Yderligere er der vedtaget to nye indsatser på landsplan, som samarbejdet og arbejdsmarkedskontoret forsøger at realisere; nemlig "Aftale om ekstraordinært løft af ledige" og "Aftale om styrket opkvalificering".</p>
3	<p>Styrke søgningen til erhvervsfaglige ungdomsuddannelser og iværksætte til tag, der kan sænke frafaldet på disse uddannelser.</p>	<p>Fokus på at flere søger og gennemfører en erhvervsuddannelse spiller altid en stor rolle i udmøntning af RN's Uddannelsespulje - således også i 2019 og 2020 bl.a. med projekterne "Nye rekrutteringsveje til SOSU-uddannelserne" og "Faglig sammenhæng gennem uddannelsessystemet og faglige fællesskaber". Derudover er temaet skrevet ind i fokusområderne for 2021-2022. Yderligere kan det nævnes at der i samarbejde med SOSU-skoler, Region Nordjylland og kommuner er påbegyndt planlægning af særlig indsats for at fastholde flere elever på SOSU-assistent-uddannelsen.</p>
4	<p>Styrke arbejdsstyrkens IT-kompetencer, da den teknologiske udvikling ændrer kompetencebehovet og stiller krav om løbende opkvalificering.</p>	<p>FGU Digital er blevet taget godt i mod på de nordjyske virksomheder. Undervisningen tilbydes nu også til borgere uden for beskæftigelse. Derudover vil Den Nordjyske Teknologipagt, som blev lanceret i 2019, være med til at få flere unge til at tage en STEM-uddannelse og interessere sig for STEM-området. Igennem pagten vil nordjyske unge opnå digitale og naturvidenskabelige færdigheder, som kan ruste dem til fremtidens arbejdsmarked. Der blev på Regionsrådsmødet d. 21. december vedtaget at støtte endnu 3 projekter under pagten</p>

5	<p>Udvid arbejdsstyrken f.eks. ved at tiltrække kvalificeret udenlandsk arbejdskraft og motivere de beskæftigede til at blive længere på arbejdsmarked.</p>	<p>Andelen af udenlandsk arbejdskraft er fordoblet fra 7.270 i 2010 til 14.907 i 2019. Fra 2019 – 2020 er antallet faldet (pga. Covid19) og antallet af personer på offentlig forsørgelse er steget. Spørgsmålet indgår i arbejdet vedr. den regionale beskæftigelsesindsats og koordinering her.</p>
6	<p>Fortsætte med overvågningsarbejdet vedr. Efterspørgsel og udbud af kvalificeret arbejdskraft, kompetencer og uddannelser.</p>	<p>RN overvåger efterspørgsel og udbud af kvalificeret arbejdskraft, kompetencer og uddannelser gennem følgende analyser:</p>

Et attraktivt og bæredygtigt Nordjylland

Nr.	Initiativ	Beskrivelse
1	Styrke de nordjyske muligheder for friluftsliv, kulturliv og oplevelser, så det fortsat kan bidrage positivt til bosætning, udvikling, sammenhængskraft og livskvalitet.	På RN's kulturbudget er der afsat midler til at støtte projekter forankret hos aktører, som bidrager til øget samarbejde om at udvikle området og gøre kunst og kultur tilgængeligt. RN's kunst- og kulturpolitiske indsats bidrager her til at styrke de stedspecifikke potentialer, det gode liv for borgerne og en geografisk balance i regionen. RN har de seneste 6 år koordineret "Nordjysk Netværk for naturoplevelser", et netværk for de kommunale medarbejdere, som arbejder med udvikling, drift og formidling af natur og friluftsliv. Også Naturstyrelsens nordjyske afdelinger og Nationalpark Thy indgår i netværket. Her er bl.a. udvikling af samarbejdet om Hærvejen foregået.
2	Understøtte innovationssamarbejde mellem videninstitutioner, virksomheder og rådgivere om udvikling af bedre og mere effektive grønne transport- og energiløsninger og energirenoveringer.	RN har i en årrække været meget aktiv omkring DGNB-certificering af byggeri, såvel ved eget byggeri og renoveringsprojekter, som ved deltagelse i bestyrelsen for Dansk center for bæredygtigt byggeri. I 2020 har RN indledt et strategisk samarbejde med AAU som blandt andet omfatter bæredygtighed i den tekniske drift.
3	Fortsætte arbejdet med Region Nordjylland som klimaregion og videreudvikle af arbejdet med at Klimaregionen omfatter bæredygtighed i bred forstand, herunder deltagelse i Aalborg Bæredygtighedsfestival som partner og bidragsyder til Naturmødet.	RN har bidraget aktivt til indhold og afvikling af Aalborg Bæredygtighedsfestival i årene 2017-2020. RN har bidraget med både indhold og arbejdskraft til afvikling af Naturmødet i 2018 og 2019. RN fungerer som sekretariat for Grøn Energi Nordjylland 2040 (tidl. SEP NORD), hvor de nordjyske kommuner arbejder sammen på tværs for at udvikle en strategisk energiplan for Nordjylland.
4	Medvirke til at sætte kulturen på dagsordenen gennem videreudvikling og forsat gennemførelse af Kulturmødet Mors.	Kulturmødet gennemførte i 2020 et omfattende program på trods af covid-19. Først en online åbningsdebat i juni, siden en tredages online festival i august med 80 samtaler og kunstøjeblikke, og endelig en række mindre fysiske kulturelle events i efteråret. Ved at gennemføre på trods af udfordringer har Kulturmødet fastholdt sin position som midtpunkt for kulturdebatten og udviklet nye erfaringer og formater, der rækker ind i fremtiden.
5	Tværfaglige samarbejder inden for kultur- og sundhedsområdet, der kan bidrage til fysisk og mental	RN har været medinitiativtager til etablering af et videnscenter for Kultur og sundhed forankret på AAU (NOCKS) – og bidrager på den måde til samarbejde, videnopsamling

	sundhed, til forebyggelse, behandling, rehabilitering, samt trivsel og livskvalitet for borgerne.	og formidling inden for kultur og sundhed. Hertil kommer, at der på RN's budget er afsat midler til initiativer, der fremmer brug af kunstnere på institutioner som sygehuse, plejehjem, ungdoms- og sundhedsuddannelser.
6	Gennemføre forureningsundersøgelser og oprydning af jordforureninger, der udgør en risiko for menneskers sundhed, for grundvandet eller for overfladevand og natur.	RN har i 2020 gennemført godt 100 forureningsundersøgelser på lokaliteter med indsats overfor grundvand. Handleplan for indsats over for pesticidpunktkilder i Region Nordjylland blev godkendt og danner grundlag for det fremtidige arbejde.